

ZALECENIA

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 28 kwietnia 2010 r.

w sprawie inicjatywy w zakresie wspólnego planowania badań naukowych „Rolnictwo, bezpieczeństwo żywnościowe i zmiana klimatu”

(2010/253/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 181,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Sektory rolnictwa i leśnictwa są w znacznym stopniu narażone na skutki zmiany klimatu, gdyż zależą one bezpośrednio od warunków klimatycznych, przy czym emisje pochodzące z rolnictwa w UE stanowią 14 % światowych emisji gazów cieplarnianych.
- (2) Zmiana klimatu jest jednym z największych wyzwań, przed jakimi stoi rolnictwo w związku z koniecznością zapewnienia żywności dla ludności świata, której liczba – zgodnie z prognozami – osiągnie 9 mld do 2050 r.
- (3) Oczekuje się, że światowe zapotrzebowanie na żywność zwiększy się o 50 % do 2030 r., i podwoi do 2050 r. W tym samym czasie przewiduje się także znaczny wzrost zapotrzebowania na biomasę do celów niespożywczych.
- (4) Rolnictwo i leśnictwo stoją w obliczu znacznego wzrostu zapotrzebowania na biomasę do celów niespożywczych wynikającego z działań na rzecz łagodzenia skutków zmiany klimatu podejmowanych w innych sektorach oraz z potrzeby wprowadzenia gospodarki niskoemisyjnej.
- (5) Światowe zapasy niektórych podstawowych produktów żywnościowych zmniejszyły się, zaś skoki cen żywności (takie jak te obserwowane w 2008 r.) mogą występować częściej, jeśli podaż nie zaspokoi rosnącego popytu.
- (6) Zmiana klimatu może wpływać na poziom zbiorów, gospodarkę hodowlaną i lokalizację produkcji, a także może mieć poważne skutki dla dochodów gospodarstw rolnych, użytkowania gruntów i gospodarki wiejskiej w niektórych regionach Unii.
- (7) Sektor rolnictwa w krajach strefy tropikalnej i subtropikalnej, w szczególności Afryki subsaharyjskiej, jest wyjątkowo wrażliwy i podatny na skutki zmiany klimatu. Każdy większy kryzys żywnościowy w tych regionach miałby wpływ na Europę.
- (8) Konieczne jest podjęcie skoordynowanych działań, by zapobiec doprowadzeniu przez te powiązane zagrożenia do powstania nieodwracalnych szkód oraz by zapewnić trwałe zasoby żywności w zmieniających się warunkach klimatycznych.
- (9) Niniejsza inicjatywa w zakresie wspólnego planowania ma również znaczenie dla rozwoju wspólnej polityki rolnej.
- (10) Na posiedzeniu dnia 3 grudnia 2009 r. Rada ds. Konkurencyjności uznała „Rolnictwo, bezpieczeństwo żywnościowe i zmianę klimatu” za dziedzinę, w której wspólne planowanie zapewniłoby znaczącą wartość dodaną prowadzonym obecnie przez państwa członkowskie rozdrobnionym działaniom badawczym w tym zakresie. Rada ta przyjęła zatem konkluzje uznające konieczność podjęcia inicjatywy w zakresie wspólnego planowania badań naukowych w tej dziedzinie, w których zwróciła się do Komisji o wniesienie wkładu w jej przygotowanie. Rada podkreśliła również, że wspólne planowanie jest procesem kierowanym przez państwa członkowskie, a Komisja pełni rolę wspomagającą.
- (11) Wspólne planowanie badań w dziedzinie rolnictwa, bezpieczeństwa żywnościowego i zmiany klimatu przyczyniłoby się do łączenia umiejętności, wiedzy i zasobów w celu osiągnięcia postępów w badaniach dotyczących problemów związanych z bezpieczeństwem żywnościowym oraz zagrożeń związanych ze zmianą klimatu, wzrostem liczby ludności na świecie oraz zapotrzebowaniem na żywność i produkty nieżywnościowe.
- (12) Aby osiągnąć cele określone w niniejszym zaleceniu, państwa członkowskie powinny współpracować z Komisją przy analizie ewentualnych inicjatyw Komisji zmierzających do wspierania państw członkowskich w opracowaniu i realizacji programu badań strategicznych. Państwa członkowskie powinny również współpracować ze Stałym Komitetem ds. Badań Naukowych w dziedzinie Rolnictwa, by zapewnić koordynację działań prowadzonych w ramach wspólnego planowania z szerszym programem badań w dziedzinie rolnictwa.

- (13) Aby Komisja mogła składać Radzie i Parlamentowi Europejskiemu odpowiednie sprawozdania, państwa członkowskie powinny systematycznie przedkładać Komisji sprawozdania z postępów dokonanych w ramach przedmiotowej inicjatywy w zakresie wspólnego planowania,

- g) eksport i rozpowszechnianie wiedzy, innowacji i strategii międzydyscyplinarnych do innych regionów Europy i świata oraz zapewnianie efektywnego wykorzystania wyników badań w celu wzmocnienia konkurencyjności i kształtowania polityki w Europie;

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

1. Zachęca się państwa członkowskie, aby opracowały wspólną koncepcję współpracy i koordynacji w zakresie badań na szczeblu unijnym, która pomoże zająć się problemami związanymi z bezpieczeństwem żywnościowym i zagrożeniami związanymi ze zmianą klimatu, wzrostem liczby ludności na świecie oraz zapotrzebowaniem na żywność i produkty nieżywnościowe.

2. Zachęca się państwa członkowskie, aby opracowały wspólny program badań strategicznych określający średnio- i długookresowe potrzeby i cele badawcze w dziedzinie bezpieczeństwa żywnościowego poprzez dostosowywanie się do skutków zmiany klimatu w rolnictwie i łagodzenie tych skutków. Program badań strategicznych powinien obejmować plan realizacji ustanawiający priorytety i harmonogram oraz określający działania, instrumenty i zasoby niezbędne do jego realizacji.

3. Zachęca się państwa członkowskie, aby uwzględniły następujące działania jako część programu badań strategicznych i planu realizacji:

- a) określenie i wymiana informacji na temat krajowych programów i badań naukowych;
- b) wzmocnienie wspólnego prognozowania i możliwości oceny technicznej w celu zapewnienia ciągłego monitorowania i regularnego zgłaszania pojawiających się nowych zagrożeń;
- c) wymiana informacji, zasobów, najlepszych praktyk, metodyk i wytycznych;
- d) określenie dziedzin lub badań naukowych, w których koordynacja, wspólne zaproszenia do składania wniosków lub łączenie zasobów byłyby korzystne;
- e) określenie warunków wspólnego podejmowania badań w dziedzinach, o których mowa w lit. d);
- f) wspólne korzystanie – w odpowiednich przypadkach – z istniejącej infrastruktury badawczej lub tworzenie nowej infrastruktury;

- h) wspieranie lepszej współpracy między sektorem publicznym i prywatnym, a także swobodnej innowacji między poszczególnymi sektorami gospodarki;

- i) uwzględnianie zmieniających się potrzeb konsumentów i przemysłu rolno-spożywczego w UE przy ustalaniu celów w powiązanych programach.

4. Zachęca się państwa członkowskie, aby ustanowiły wspólną strukturę zarządzania w dziedzinie rolnictwa, bezpieczeństwa żywnościowego i zmiany klimatu, uprawnioną do określania wspólnych warunków, zasad oraz procedur współpracy i koordynacji oraz do monitorowania realizacji programu badań strategicznych.

5. Zachęca się państwa członkowskie, aby wspólnie wdrażały program badań strategicznych, między innymi za pośrednictwem krajowych programów badawczych i innych krajowych działań badawczych.

6. Zachęca się państwa członkowskie, aby współpracowały z Komisją przy analizie ewentualnych inicjatyw Komisji zmierzających do wspierania państw członkowskich w opracowaniu i realizacji programu badań strategicznych i do koordynacji wspólnych programów z inicjatywami unijnymi w tej dziedzinie.

7. Zachęca się państwa członkowskie, aby współpracowały z Komisją w celu rozważenia możliwych form włączenia ludności wiejskiej i innych zainteresowanych stron w proces wykorzystywania uzyskanych wyników oraz w rozważenie najlepszego sposobu uwzględnienia inicjatyw w zakresie wspólnego planowania w rozwoju wspólnej polityki rolnej.

8. Zachęca się państwa członkowskie, aby współpracowały z Komisją w zakresie stosowania wszystkich odpowiednich instrumentów polityki w dziedzinie innowacji w celu ułatwienia przekształcania wyników badań w produkty i usługi, a w szczególności udostępnienia wszystkich form innowacji małym i średnim przedsiębiorstwom, w tym rolnikom.

9. Zachęca się państwa członkowskie, aby współpracowały z Komisją w celu rozważenia możliwych form konsultacji i współpracy w przedmiotowej dziedzinie z odpowiednimi organami lub grupami na poziomie międzynarodowym.
10. Zachęca się państwa członkowskie, aby współpracowały ze Stałym Komitetem ds. Badań Naukowych w dziedzinie Rolnictwa w celu zapewnienia koordynacji działań prowadzonych w ramach wspólnego planowania z szerszym programem badań w dziedzinie rolnictwa.
11. Zachęca się państwa członkowskie, aby systematycznie przedkładały Komisji sprawozdania z postępów dokonanych w ramach przedmiotowej inicjatywy w zakresie wspólnego planowania.

Sporządzono w Brukseli dnia 28 kwietnia 2010 r.

W imieniu Komisji
Máire GEORGHEGAN-QUINN
Członek Komisji
